

Utlåtande gällande fladdermöss

Inför utökning av Skanskas bergtäkt i Sexdrega, Svenljunga kommun 2022

Uppdraget

Miljökonsultföretaget Calluna AB har 2022 av Skanska AB fått i uppdrag att skriva ett utlåtande gällande eventuell påverkan på fladdermöss i området kring en bergtäkt strax utanför Sexdrega, Svenljunga kommun, inför utökning av bergtäkten. Området för den planerade utökningen har tidigare naturvärdesinventerats av Calluna (Edvardsson, 2020).

Utredningsområdet

Naturmiljön kring bergtäkten består uteslutande av kuperad skogsmark i varierande ålder som är starkt påverkad av skogsbruk. I den sydvästra delen av utredningsområdet växer likåldrig, tät granskog som norrut, på lite högre höjd, även har inslag av tall och lövträd. Nordväst om bergtäkten avverkades skogen vintern 2019 och marken består numera av kalhygge, med enstaka kvarlämnade tallar och björkar. I den nordligaste delen av utredningsområdet finns en yngre plantering av gran. Österut övergår ungskogen och hygget i äldre uppvuxen barrblandskog längs en sydvänd brant, med enstaka äldre granar och visst inslag av död ved. Vidare österut får skogen återigen en mer homogen karaktär med gallrad, likåldrig gran och björk.

Vid Callunas naturvärdesinventering 2020 avgränsades inga områden med klassning som naturvärdesobjekt.

Kunskap om fladdermöss i utredningsområdet

Ingen fladdermusinventering har tidigare utförts i området kring aktuell bergtäkt. Det finns ej heller några fladdermusfynd i området eller inom fem kilometer rapporterade på Artportalen. De närmsta rapporterade fladdermusfynden finns vid Lockryd, cirka fem kilometer nordväst om bergtäkten, där nordfladdermus och brunlångöra rapporterades 2005 (SLU Artportalen, 2022). Inom Svenljunga kommun har totalt åtta fladdermusarter rapporterats mellan 2000 och mars 2022: nordfladdermus (NT), vattenfladdermus, mustaschfladdermus, fransfladdermus (NT), större brunfladdermus, dvärgpipistrell, brunlångöra (NT) och gråskimlig fladdermus. I Tranemo

---

På uppdrag av:

Skanska AB
Kontaktperson: Katarina Wallinder
katarina.wallinder@skanska.se

Uppdraget:

Projektledare: Erik Edvardsson
Författare: Johanna Kammonen
Kvalitetssäkring: Håkan Ignell
Callunas interna projektkod: EEN0052

Calluna AB:

Linköpings slott
582 28 Linköping
Org.nr: 556575-0675
Växel: +46 13-12 25 75
www.calluna.se

Rapporten citeras enligt följande: Kammonen, J. (2022). Utlåtande gällande fladdermöss - Inför utökning av Skanskas bergtäkt i Sexdrega, Svenljunga kommun 2022. Calluna AB.
Foton: © Calluna AB om inget annat anges.

kommun, som i öst gränsar till utredningsområdet, har ytterligare en fladdermusart påträffats med en observation, nämligen sydpipistrell (VU). Närmsta rapporterade fladdermusfynd i Tranemo kommun är från ett område cirka tio kilometer nordost om bergtäkten, vid Hovsnäs, där åtta fladdermusarter rapporterats (SLU Artportalen, 2022).

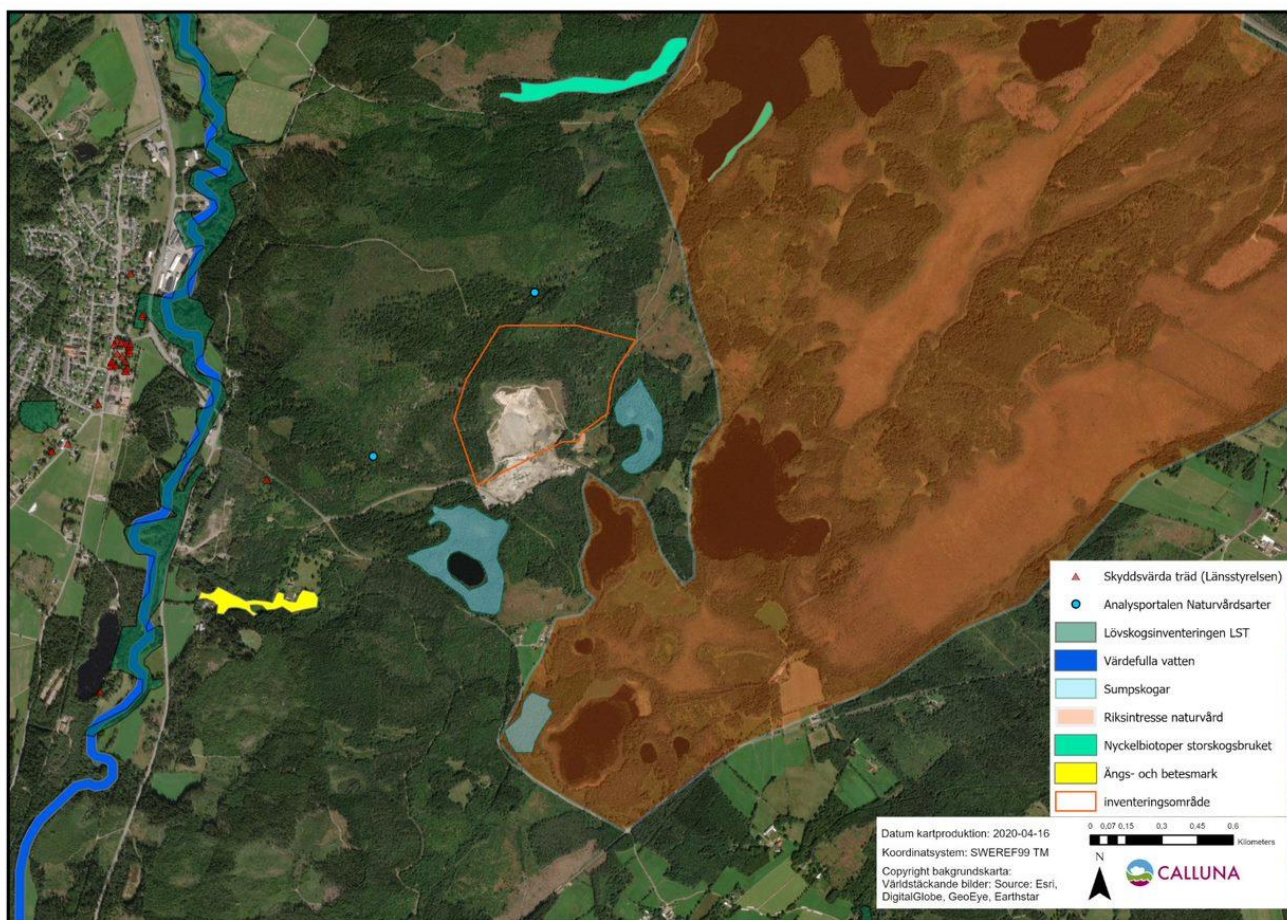
Fladdermusmiljöer

I Sverige har nitton arter av fladdermöss påträffats, vilka använder något olika livsmiljöer. Generellt visar dock studier att viktiga habitat för fladdermöss inkluderar vattendrag, våtmarker, linjära element, halvöppen skog och trädklädda betesmarker (Walsh m.fl., 1995; Russo & Jones, 2003; Russ & Montgomery, 2002; de Jong, 1994). Som exempel kan nämnas att nordfladdermus främst jagar i öppna eller halvöppna miljöer, såsom gles skog, skogskanter eller parkmiljöer (de Jong m fl, 2020), men förekommer i de flesta typer av miljöer (Ahlén, 2011). Mustaschfladdermusen är en skogslevande art som föredrar fuktiga skogar, men den kan även påträffas i parker, hagar och lövmarker samt jaga intill vatten (Ahlén, 2011; Dietz & Kiefer, 2018). Större brunfladdermus bor i hålträd, främst i ädellövträd, men arten jagar ofta långt bort från bopplatsen och på hög höjd i öppna habitat (Dietz & Kiefer, 2018; de Jong m fl, 2020). Dvärgpipistrell jagar i alla typer av skogar och parker, men främst i gles lövskog. Arten jagar även ofta nära vegetationen vid vatten eller i gläntor, men även över öppet vatten (Ahlén, 2011; de Jong m fl, 2020; Dietz & Kiefer, 2018).

Callunas utlåtande

Troligen förekommer fladdermöss i utredningsområdet kring bergtäkten, men Calluna gör bedömningen att en exploatering inte kommer att medföra någon negativ påverkan på fortlevnaden av de lokala populationerna av de fladdermusarter som kan förekomma i utredningsområdet. Bedömningen baseras på den förekommande naturmiljön i utredningsområdet och den NVI som har utförts. Vid NVI:n identifierades inga naturvärdesobjekt och den naturmiljö som finns i området hyser inga särskilda värden för fladdermöss då denna utgörs av starkt påverkat skogsbruk i form av homogena granplanteringar, hyggen eller yngre gallrad skog. Det finns med andra ord inga miljöer för mer krävande arter i området. Vi utgår också från att aktiviteterna vid drift av en bergtäkt normalt inte dödar fladdermöss. Det skapas inte en ekologisk fälla för fladdermöss i och med att en bergtäkt etableras. Inom ca 1,5 kilometer i samtliga väderstreck från bergtäkten finns naturmiljöer som innefattar bland annat sjöar och vattendrag (figur 1) vilka troligen är av betydelse för fladdermusfaunan i landskapet kring Sexdrega. En utökning av bergtäkten bedöms emellertid inte påverka dessa miljöer negativt och därmed ej heller fladdermusfaunan i regionalt perspektiv.

Utifrån Callunas bedömning att fladdermusfaunan eller några värdefulla livsmiljöer inte kommer att påverkas negativt av en utökning av bergtäkten görs även bedömningen att en artinventering av fladdermöss i området inte är nödvändig.

Figur 1. Kartan visar områdesskydd och övrig relevant kunskap om området. Karta från rapporten för NVI (Edvardsson, 2020).

Referenser

- Ahlén, I. (2011). *Fladdermusfaunan i Sverige - Arternas utbredning och status. Kunskapsläget 2011*. Fauna och Flora 106: 2–16.
- Dietz, C. & Kiefer, A. (2018) *Bats of Britain and Europe*. Bloomsbury Wildlife, London.
- de Jong, J., (1994). *Habitat use, home range and activity pattern of the northern bat Eptesicus nilssonii in a hemiboreal coniferous forest*. Mammalia 58: 535-548.
- de Jong, J., Gylje Blank, S., Ebenhard T. & Ahlén, I. (2020). *Fladdermusfaunan i Sverige – arternas utbredning och status 2020*. Fauna & flora 115(3): 2–16.
- Edvardsson, E. (2020). *Naturvärdesinventering – Vid Skanskas bergtäkt i Sexdrega, Svenljunga kommun 2020*. Calluna AB.
- Russ J. M. Montgomery I. V. (2002). *Habitat associations of bats in Northern Ireland: implications for conservation*. Biological Conservation 108: 49-58.
- Russo D. & Jones G. (2003). *Use of foraging habitats by bats in a Mediterranean area determined by acoustic surveys: conservation implications*. Ecography 26: 197-209.
- SLU Artportalen (2022). *Utdrag från Artportalens rapporterade observationer av fladdermöss, publika fynd, i Svenljunga och Tranemo kommuner, 2000–2022*. [Utdrag gjort den: 2022-03-10]
- Walsh A. L., Harris S., Hutson A. M. (1995). *Abundance and habitat selection of foraging vespertilionid bats in Britain: a landscape-scale approach*. Symposium Zoological Society of London 67:325-344.